

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/283/2019
Identifikačné číslo spisu: 2215211165
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2215211165.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. G., bývajúceho vo H., zastúpeného JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie v Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie 2, proti žalovanému K. T., bývajúcemu vo H., zastúpenému JUDr. Evou Skačániovou, advokátkou, so sídlom v Dunajskej Strede, Korzo Bélu Bartóka 789/3, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/311/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 5. decembra 2018 sp. zn. 25Co/15/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. júna 2017 č. k. 9C/311/2015-167 prvým výrokom zamietol žalobu, druhým výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, tretím výrokom zaviazal žalobcu zaplatiť 300 eur z titulu súdneho poplatku za podanú žalobu o náhrade nemajetkovej ujmy. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 2 ods. 1 a § 15 ods. 1 zák. č. 181/2014 Z.z., s poukazom na čl. 26 ods. 2 a ods. 4 Ústavy SR. Súd poukázal na to, že žalobca v rámci svojej predvolebnej kampane na funkciu poslanca do obecného zastupiteľstva si zvolil prostriedok - osobné listy adresované voličom, ktorých obsah smeroval v neprospech ostatných vo voľbách kandidujúcich osôb. Žalobca v konaní nepreukázal, že by v týchto listoch uvádzal úplné a pravdivé informácie. Na túto kritiku reagoval žalovaný - bývalý starosta Obce H., vyhlásením v miestnom rozhlase z 11. novembra 2014. V tomto vyhlásení tlmočil svoju hodnotiacu úvahu - stanovisko k obsahu listu, ktorý bol adresovaný voličom obce zo strany žalobcu. Žalobca si musel byť vedomý toho, že nevyhnutne musí prejavovať väčšiu mieru tolerancie. Taktiež si musel byť vedomý, že jeho kritika nezostane bez povšimnutia, ale vyvolá verejné vyhlásenia, ktoré pripúšťajú aj iné protichodné názory a ostrú kritiku. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní riadil nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 152/2008-52 zo

dňa 15. decembra 2009, keď mal za to, že v danom prípade ide o stret slobody prejavu občana s ochranou cti žalobcu, ktorý v predvolebnej kampani bol kandidátom na poslanca obecného zastupiteľstva. Preto okresný súd skúmal, či uvedený zásah mal zákonný základ a ďalej Kto, O kom, Čo, Kde, Kedy a Ako hovoril, pričom na základe odpovedí na dané otázky súd prvej inštalácie dospel k záveru, že nedošlo k neoprávnenému zásahu zo strany žalovaného voči žalobcovi vychádzajúc z okolností, za ktorých k zásahu došlo, a preto žaloba na ochranu osobnosti žalobcu dôvodná nebola. Žalobca nepreukázal, že došlo k zásahu do osobnosti znížením jeho vážnosti, dôstojnosti, občianskej cti a nepreukázal ani reakciu okolia svedčiacu o tom, že bola znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v značnej miere. Súd skonštatoval, že stupeň dovolenej kritiky sa mení podľa charakteristiky adresáta. Hranice akceptovateľnej kritiky sú najrozšírenejšie u politikov, najužšie u bežných občanov. V danom prípade bol kritizovaný žalobca ako kandidát na poslanca do obecného zastupiteľstva. Žalovaný počas predvolebnej kampane bol starostom obce, teda verejne činnou osobou. Vzhľadom na to, že žalobca neutrpel žiadnu ujmu, nepreukázal ju a naďalej požíva úctu v Obci H. Je pravdou, že nezískal potrebný počet platných hlasov na kandidatúre a nestal sa poslancom obecného zastupiteľstva, avšak žalobca ničím neosvedčil, že by utrpel na svojej cti a dôstojnosti vo verejnom živote, ujmu. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, nedokázal, že vyhlásenie urobené žalovaným by zasiahlo do jeho cti, následkom čoho nepožíva ochranu tak, ako to má na mysli OZ. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 v spojení s § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku zákon č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) podľa zásady úspešnosti.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „súd druhej inštalácie“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 5. decembra 2018 č. k. 25Co/15/2018-201 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštalácie v napadnutej časti prvého a druhého výroku potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľal názor okresného súdu, jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré prebral aj odvolací súd, súd prvej inštalácie správne uzavrel, že žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal, že žalovaný svojím vyhlásením uverejneným v rámci volebnej kampane dňa 11. novembra 2014 vo verejnom rozhlase Obce H. ako starosta zasiahol nedovoleným spôsobom do občianskej cti a ľudskej dôstojnosti žalobcu. V predmetnom vyhlásení žalovaný neoznačil žalobcu ako osobu za klamára, ale uviedol, že v liste žalobcu adresovanom občanom sú nepravdivé tvrdenia - hrubé klamstvá a polopravdy, čím kritizoval tvrdenia žalobcu ako kandidáta v daných voľbách na poslanca obecného zastupiteľstva, predostrel teda svoju hodnotiacu úvahu - stanovisko k obsahu daného listu a nie priamo k osobe žalobcu. Súd správne ustálil, že žalobca ani nepreukázal pravdivosť svojich tvrdení v liste, naopak sú spochybnené výsledkami kontroly, ktorá pochybenia obce v danom projekte nezistila. Vyjadrenie žalovaného bolo urobené v medziach ústavne garantovanej slobody prejavu. Tým žalovaný nemohol nedovolené zasiahnuť do občianskej cti a ľudskej dôstojnosti žalobcu, a to aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k tomu došlo, v rámci predvolebnej kampane, keď obe strany boli kandidátmi vo voľbách a išlo o bezprostrednú reakciu na list zaslaný v predchádzajúci deň občanom obce žalobcom, ktorého obsah žalovaný považoval za nepravdivý. Keďže podľa záverov súdu prvej inštalácie, ktoré zdieľa aj odvolací súd, žalobca nepreukázal konaním žalovaného nedovolený zásah do svojej občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, neboli splnené podmienky na poskytnutie ochrany osobnosti žalobcu v zmysle § 11 a nasl. OZ, a to ani formou ospravedlnenia, o to skôr nie formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Žalobca (ďalej aj „dovolať“) vo svojom dovolaní poukázal na skutočnosť, že Obec H. bola vybratá Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny zastúpená Sociálnou implementačnou agentúrou Bratislava ako miesto realizácie projektu s názvom „Učiaci sa región“. Za týmto cieľom boli vybrané obce finančne podporené, pričom prostriedky mali byť použité na realizáciu projektov. V roku 2014 bola Sociálnou implementačnou agentúrou Bratislava uskutočnená v Obci H. kontrola, na základe ktorej bola obec povinná vrátiť Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny sumu 19.754,56 eur. Nakoľko o priebehu prác na projekte a výsledkoch administratívnej kontroly žalovaný (starosta Obce H.) a ním poverené pracovníčky neinformovali poslancov obecného zastupiteľstva, medzi ktorých patrí aj

žalobca, poslanci obecného zastupiteľstva vypátrali, že suma takmer 20.000 eur bola vrátená Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny z prostriedkov Obce H.. Žalobca o týchto skutočnostiach z verejne dostupných materiálov informoval obyvateľov Obce H.. Dovolateľ mal iba záujem, aby starosta obce oboznámil poslancov a obyvateľov obce ako bol projekt ukončený, z akého dôvodu kontrola neuznala použitie týchto finančných prostriedkov a ako sa obec s týmto rozdielom vyrovná. Žalobca bol bývalým starostom vyhlásený za osobu, ktorá šíri nepravdy, osočuje tri osoby neoprávnene. Po vyhlásení starostu v rozhlase, že žalovaný informoval nepravdivo, žalobcu zastavilo a žiadalo o vysvetlenie veľa obyvateľov obce a začali dovolateľa odsudzovať ako šíriteľa nepráv. Dotklo sa to jeho občianskej cti a povesti. Dovolateľ sa nestotožňuje s názorom žalovaného, ktorý predniesol na pojednávaní, že išlo o konanie uskutočnené v predvolebnej kampani a v predvolebnej kampani bol povinný zniesť akúkoľvek kritiku a mal prejavovať väčšiu mieru tolerancie. Navrhol s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu, alternatívne zmeniť napadnuté rozhodnutie tak, ako je uvedené v dovolaní.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu žalobcu uviedol, že dovolanie nemôže pre nesplnenie podmienok predpísaných zákonom vyvolať právne následky, nemôže byť ani predmetom jeho pojednania na dovolacom súde. Navrhol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. d/ CSP odmietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015).

7.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 319/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

7.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, keď právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP nevymedzil a ani neoznačil rozhodnutia najvyššieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd svojím rozhodnutím odkloniť, resp. rozdielne rozhodnutia najvyššieho súdu.

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP, z ktorého zákonného ustanovenia dovolateľ vyvodil prípustnosť jeho dovolania, je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

14. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

15. Dovolací súd sa preto vzhľadom na uvedené najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

16. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom

odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

17. Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú právnu otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK, str. 1382, tiež komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Civilnému sporovému poriadku a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 58/2017, 4 Cdo 125/2017).

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia okrem požiadaviek podľa bodu 14. tohto rozhodnutia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, atď.), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ [vyjadrenej predovšetkým v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (porovnaj napríklad sp. zn. 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017). Na uvedené nadviazal aj judikát prijatý na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: „do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v *Bulletine Najvyššieho súdu ČSR* a v *Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR* a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v *Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986*“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018).].

19. Žalobca, zastúpený advokátom, v dovolaní na preukázanie svojho tvrdenia, že odvolací súd sa pri riešení rozhodujúcej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nepoukazuje na žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu. Rovnako žalobca neuviedol ani žiadne rozdielne rozhodnutia najvyššieho súdu preukazujúce jeho rozdielnu rozhodovaciu prax o právnej otázke (žalobcom nevymedzenej), od ktorej vyriešenia malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu. Pričom z dovolania nie je zrejmé, ani v čom spočíva nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. aké malo byť správne rozhodnutie odvolacieho súdu.

20. Žalobca tak dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ nevymedzuje spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Nie je totiž možné argumentovať tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bez toho, aby túto právnu otázku konkrétne vymedzil. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov zostali nejednotné a neustálené (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“. Dovolateľ jednak konkrétne nevymedzil právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu sa vyskytla nejednotnosť, ani neuviedol žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, čím ani nepreukázal jeho odlišné rozhodovanie.

21. Dovolací súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP nie je daná, preto dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

22. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.